

William Shakespeare

Cô Nàng Đanh ác Bị Buộc Phải Biết Điều

Có một người cha khá là lúng túng: đó là ông Baptista, một nhà quý phái giàu có ở Padoue(1). Hai cô con gái của ông xinh đẹp và có nhiều cửa hội môn, lẽ ra đã có thể gã bán dễ dàng, và nói đúng ra, những kẻ cầu hôn vây ve chung quanh Bianca, cô em khá đông. Nhưng ông Baptista đã quyết định –và quyết tâm của ông thì không có gì có thể lay chuyển nổi- rằng ông sẽ không gả chồng cho Bianca trước khi cô chị, cô nàng Catarina, tìm được một đáng lang quân. Thế nhưng tiếng xấu về Catarina thì đã “sâu gốc bền rễ” rồi: cô nàng cẩu nhẫu, thô bạo, bất trị và cũng chưa ai trị được, thường ghen tị với những thành tựu của cô em, và do đó ả càng tỏ ra đanh ác hơn nếu đem so với cô em dịu dàng, dễ thương, biết phục tùng, lại yêu thích âm nhạc, văn thơ. Ông Baptista khốn khổ cố gắng –nhưng vô hiệu- làm cho một vài anh chàng đeo đuổi Bianca, chú ý đến Catarina: đó là Gremio và Hortensio là hai anh chàng đã từng bị Catarina chửi mắng và đều từng cầu chúa giải thoát cho họ khỏi rơi vào tay một con quỷ như thế. Cái cảnh này diễn ra giữa thanh thiên bạch nhật, dưới con mắt thích thú của một thanh niên nước ngoài, Lucentio, là kẻ mà vẻ khiêm nhường, cùng đôi mắt đẹp khép hàng mi và giọng nói du dương của Bianca chẳng mấy chốc thổi bùng dậy trong lòng một tình yêu mãnh liệt. Chàng từng nghe ông Baptista nói là sẽ gả con gái của mình cho một nhạc sư, thế là chàng quyết định ngay: chàng sẽ biến mình thành giáo sư và nhờ đó sẽ đến được gần Bianca. Trong khi đó, Gremio và Hortensio, hai kẻ kình địch nhau để chiếm tái tim và lời hứa hôn của Bianca, lại tạm thời thỏa thuận với nhau: họ cố tìm cho nàng Catarina quạu quọ kia một ông chồng, tuy rằng Gremio đã nói oang oang lên rằng về phần mình, anh ta thà mỗi buổi sáng bị lôi ra công viên đánh

đòn(2) còn hơn là lấy cô ả có món hồi môn kếp xù.

Thế nhưng, trên đường đi, Hortensia lại gặp một trong những ông bạn người thành phố Vérone, chàng Petruchio sôi nổi. Petruchio đã nói về mục đích chuyến đi của anh ta như sau:

- Bố tớ, cụ Antonio, vừa mới từ trần, tớ hưởng được cái gia tài cũng khối, tớ quyết định là phải tìm một đám vợ giàu và gia tăng tài sản mình lên, và thế là tớ đi chu du thiên hạ

- Cậu là bạn tớ -Hortensio sôi nổi nói ngay- Tớ có thể giới thiệu cho cậu một phụ nữ đánh đá nhưng mà giàu sụ; thế nhưng chắc là cậu chẳng cảm ơn tớ về việc mỗi mai này đâu. Do vậy, tớ sẽ chẳng là gì sất.

Petruchio cãi lại rằng cho dù cô ả có xấu như Sibylle, có đánh ác như bà Xanthippe(3) vợ Socrate; thậm chí còn tệ hơn nữa, thì chàng vẫn cứ chấp nhận bất cứ một phụ nữ nào, miễn là cô ta giàu có, bởi vì chàng chỉ cốt tìm ra tiền trong hôn thú thôi mà! Nhưng Hortensio muốn nói về cô ả nào vậy? Về cô con gái của Baptista à? Thế thì tốt. Chàng quen biết cha cô ả và chẳng mấy quan tâm đến tính tình con gái ông ta. Chàng sẽ tự lo liệu để đi đến thắng lợi! Nhân đây, Hortensio thú nhận mối tình của mình với Bianca và yêu cầu Petruchio –(tôi giúp anh việc này, anh giúp tôi việc kia) giới thiệu anh ta với ông Baptista rằng anh ta là giáo sư âm nhạc để dạy các cô con gái của ông. Hortensio hy vọng, làm như vậy sẽ tán tỉnh được Bianca. Thế là cô này sẽ không thiếu gì những bài học tốt, bởi trong lúc đó Petruchio và Hortensio rút lui để tránh mặt, Grémio -một anh chàng khác cũng say mê Bianca-, thì anh này lại đang thuyết phục một anh gia sư trẻ mà Grémio muốn đưa vào trong gia đình Bianca. Anh gia sư này, với chiêu bài giảng dạy văn chương, sẽ vận động cho mối tình của Grémio bằng cách giới thiệu với Bianca những cuốn truyện tình thơm phức mùi nước hoa. Anh gia sư này chính là Lucentio, cải trang thành một nhà thông thái nghèo khó, và anh ta lại quyết định một khi đã lọt được vào nhà Bianca, cũng sẽ lo liệu lấy công chuyện của chính bản thân mình.

Ông Baptista khốn khổ, vừa mới cãi vã nhau với Catarina, đã phải tiếp Petruchio

có Hortensio, cải trang thành nhạc công theo, hai người này cùng bước vào đồng thời với Grémio có Lucentio, ăn mặc tồi tàn, hộ tống.

Chẳng cần phải nói vòng vo gì, Petruchio đi ngay vào đích:

- Thưa bác(4) Baptista, có phải bác có một người con gái tên là Catarina rất đẹp và đức hạnh không?

- Vâng, đúng là tôi có một đứa con gái tên là Catarina –ông Baptista còn đang sụt sùi khóc- trả lời.

- Được đấy! Tôi là nhà quý phái ở Véronne, tôi từng nghe nói đến sắc đẹp, đến sự nhã nhặn, đức khiêm nhường và tính nết dịu dàng của tiểu thư, nên tôi mạo muội ra mắt bác để được cầu thân với nàng. Và để đền đáp lòng mến khách của bác, tôi xin biếu bác một trong những người thuộc hạ của tôi, rất giỏi về âm nhạc và toán học. Anh ta có thể giúp con gái bác học tập các môn khoa học đó, mà theo tôi được biết, tiểu thư chẳng lạ lẫm gì với những môn học đó.

- Xin đa tạ -ông Baptista tội nghiệp, chưa dám tin ở hạng phúc của mình, nói thầm- nhưng tôi sợ rằng –và tôi rất phiền lòng- con Catarina của tôi không xứng với ngài.

Thế là, anh chàng Grémio phục phịch lên tiếng:

- Đến lượt tôi, tôi cũng xin được giải bày tâm sự. Thưa bác Baptista lắng giềng, bác đã biết đến khát vọng của tôi đối với cô Bianca của bác. Để cảm ơn bác về mối cảm tình đó, tôi dẫn đến cho bác nhà bác học trẻ tuổi này, người đã từng du học lâu năm ở Pháp. Anh ta biết tiếng Hy-lạp, tiếng La-tinh và các ngôn ngữ khác, thông thạo cả âm nhạc và toán học. Xin bác hãy chấp nhận để anh ta được phục vụ.

- Xin đa tạ, anh bạn lắng giềng. Xin một trong hai anh cầm lấy cái đàn luyt này, còn anh kia thì ôm những cuốn sách kia. Một tên gia nhân sẽ đưa các anh đến chỗ các cô học trò của các anh! Nay, gia đồng, mày hãy nói cho hai tiểu thư biết đây là giáo sư của hai cô và ta muốn hai vị phải được tiếp đãi tử tế.

- Thưa bác Baptista –Petruchio hăng hái nói tiếp- công việc của tôi không thể trì hoãn được và tôi cũng không thể hăng ngày đến tán tỉnh được. Tôi có một tài sản

lớn, nếu như tôi làm cho con gái bác yêu tôi thì tôi sẽ nhận được bao nhiêu của hồi môn khi cưới nàng?

Bất chấp thái độ sẵn sàng của chàng vị hôn phu này, ông Baptista mừng rỡ. gã chồng cho Catarina! Ông sẵn sàng chấp nhận mọi nhượng bộ. Ông rút rè dè chừng Petruchio, nhưng anh chàng này vội tuyên bố rằng anh ta cũng cứng đầu cứng cổ y như Catarina chua ngoa vậy; rằng anh ta không phải là người dễ tính và anh ta chắc sẽ thành công.

Lời phát biểu này bị gián đoạn vì Hortensio quay lại, vẻ mặt thảm hại và bầm dập –Catarina đã nện chiếc đàn luyt lên đầu anh ta và mắng anh ta bằng những tiếng thô lỗ chỉ vì anh ta muốn sửa ngón đàn của cô ả.

Petruchio lại tỏ ra hớn hờ:

- Thế đấy! Quả là một cô gái phóng túng nổi tiếng. Như thế tôi lại yêu nàng gấp mười. Tôi muốn được tiếp chuyện với nàng ngay.

Ông Baptista còn chưa dám tin ở lỗi tai mình, cho người đi tìm Catarina, trong khi Petruchio phác qua kế hoạch tác chiến của mình:

- Ta sẽ tán tỉnh nàng theo cung cách của ta! Nếu nàng chửi ta, ta sẽ nói rằng tiếng của nàng réo rắt như tiếng họa mi; nếu nàng nhú lông mày, thì ta sẽ nói rằng cái nhìn của nàng cũng trong suốt như hoa hồng buổi sáng đắm sương; nếu nàng im hơi lặng tiếng thì ta ca ngợi tài hùng biện của nàng; nếu nàng không chịu kết hôn với ta, ta sẽ hỏi nàng ngày nào thì sẽ công bố hôn lễ và lễ cưới sẽ tổ chức vào lúc nào! À, nàng đến đây rồi!

Petruchio ra tay đi!

- Xin chào Cattie, vì anh được nghe tên cô em là như vậy!

- Ông tưởng ông nghe như vậy, nhưng ông nặng tai đấy. Tôi tên là Catarina.

- Tất nhiên là em nói dối. Người ta chỉ giản đơn gọi em là Cattie, cô Cattie tốt bụng. Cattie, nàng Cattie tuyệt vời của anh, bởi vì tất cả các cô Cattie đều thật sự là ngọt ngào như kẹo.

Không hề bị bao nhiêu lời dịu ngọt như vậy phỉnh nịnh, Catarina vẫn tiếp tục cuộc nói chuyện theo cung cách thường ngày của cô ả: sỗ nhục, mắng nhiếc, thậm chí

vài cái bạt tai. Petruchio đáp lại những cái đó bằng những lời tán tụng quá mức về thái độ lịch sự, dễ thương của cô ả:

- Anh thấy em quả là rất dễ mến.

Người ta từng khẳng định với anh rằng em quạu quọ, thô lỗ và cáu kỉnh, bây giờ anh mới thấy rõ đó là những lời láo toét. Anh thấy em thật dễ thương, vui vẻ hồn nhiên, em nói chuyện dè dặt, em ngọt ngào như hoa mùa xuân, em không biết bĩu môi cũng như không hề nhìn ngang nhìn ngửa, em không hề cấn môi như những con mụ ba hoa khi tức khí thường làm, không hề thích nói lên những điều khó chịu, em tiếp những người tình của em, khiêm tốn và dễ thương. Ôi, thiên hạ vu khống! Cattie hiền dịu như hạt dẻ và còn ngon lành hơn cả hột hạnh nhân!

- Ông tìm ở đâu ra những cái của quý ấy thế? –Catarina hơi bối rối, hỏi lại.

- Anh ứng khẩu –Petruchio đáp lại một cách rất tình tứ. Và với ông Baptista vừa trở lại, có hơi lo lắng về diễn biến của cuộc đàm luận có thể diễn ra, chàng nói ngay:

- Thừa nhạc phụ, tất cả những kẻ đã nói về em đây đều là bất công. Đây thật sự là một con chim bồ câu, thanh tịnh như buổi sớm mai, và để kết thúc, chúng con đã tâm đầu ý hợp với nhau đến mức chúng con đã quyết định cử hành hôn lễ vào ngày chủ nhật này.

- Mày sẽ bị treo cổ trước ngày chủ nhật! –Catarina phản ứng lại một cách “dễ thương”.

- Giữa chúng tôi, chúng tôi đã thỏa thuận với nhau là nàng sẽ tỏ ra hung ác trước mọi người! Nhưng không ai có thể tưởng tượng là nàng yêu tôi đến mức nào! Hôn anh đi Cattie, chúng ta sẽ cưới nhau vào chủ nhật này –Petruchio nói với đám cử tọa rất đỗi ngạc nhiên.

Diễn tiết, Catarina bỏ đi như một cơn lốc trong khi ông Baptista mừng rơn, so sánh giá trị của hai người cầu hôn Bianca mà ông muốn gả chồng một tuần lễ sau đám cưới của cô chị. Bianca có phing thái khiêm tốn lại muốn lấy chồng theo ý riêng của mình. Trong khi chờ đợi, những vị giáo sư mà cha cô giới thiệu tranh nhau xun xoe chung quanh cô. Trong khi Hortensio so dây đàn để chuẩn bị cho bài

dạy âm nhạc thì Lucentio tranh thủ với môn tiếng La-tinh.

- Chúng ta đã đến với bài nào rồi? Bianca hỏi với vẻ ngây thơ.

- Đến đây rồi, thưa tiểu thư. Tôi xin dịch –Lucentio ngân nga: “Hic ibat, tôi đã nói với tiểu thư rồi, Simois, tôi là Lucentio, hic est, Sigeiatellus con của cụ Vincentio thành Pise –Hic steterat, cải trang như thế này, Priami regia celsa senio, để được tiểu thư thương đến.

- Thưa tiểu thư –Hortensio vội vàng nói- cây đàn của tôi đã so dây xong rồi.

Bianca chắc đã thích thú nghe Lucentio nói, kêu lên:

- Đào! Phần trên lạc giọng rồi!

Và trong khi anh chàng Hortensio khốn khổ cố sức lên dây đàn, cô gái ranh mãnh lại tiếp tục:

- Nay, xem nào nếu tôi dịch: Hic ibat Simois, tôi không quen biết công tử; hic est Sigeia tellus, tôi không tin công tử; Hic steterat Priami, hãy đề phòng anh chàng kia nghe lỏm chúng ta; regia, xin công tử chớ quá tự phụ; celsa senio, nhưng cũng xin công tử đừng có ngã lòng.

- Thưa tiểu thư, bây giờ thì đàn đã so dây, hòa âm tốt rồi –Hortensio nhắc lại và lau mồ hôi qua kẽ răng: “Thằng thầy đồ này cả gan thật! Nó dám qua mặt mình, tán tỉnh người tình của mình”. Rồi cất cao giọng;

- Anh có thể đi dạo một vòng, tôi không có nhạc hát ba bè đâu.

Về phần Lucentio anh ta tự nhủ: “Mình phải giám sát họ mới được. Nếu mình không làm thì anh chàng nhạc sĩ này cũng đang trồng cây si đây!”

- Thưa tiểu thư –Hortensio bắt đầu nói một cách thông thái rôm- Trước hết, tôi xin trình bày với tiểu thư những yếu tố sơ đẳng nhất của nghệ thuật âm nhạc và xin dạy tiểu thư về thang âm. Phương pháp của tôi đã ghi trên mảnh giấy này.

Bianca nói lại:

- Nhưng mà tôi đã học xong các thang âm từ lâu rồi.

- Dầu vậy, xin tiểu thư hãy đọc thang âm Hortensio. Và Bianca đọc thấy:

Đô: -Tôi là toàn bộ các thang âm.

Rê: -Để biện hộ cho mối tình của Hortensio.

Mi: -Hỡi Bianca, hãy chấp nhận anh ta làm thầy học của mình.

Fa: -Anh ấy yêu cô nương với tất cả tấm lòng.

Sol: -Hãy rủ lòng thương.

La: -Không thì tôi chết.

Bianca đã quyết định sự lựa chọn của mình xong rồi, nhưng vẫn còn giấu kín ý đồ, nói:

- Ngài gọi cái này là thang âm à? Tôi thích những phương pháp cổ hơn. Những kẻ lù đù thế mà sâu sắc!

Ngày cưới Catarina đã đến. Chẳng có tin tức gì của chàng rể tương lai. Catarina giận dữ như điên: đi hứa hôn với một thằng cha thô lỗ, tính khí thất thường, kẻ sau khi đã tán tỉnh cô nàng một cách vội vàng, lại còn tự cho mình cái quyền cưới nàng! Cô ả vừa bỏ đi vừa khóc vì tức giận, để mặc ông bố sững sốt ở lại một mình. Việc Petruchio đến muộn càng làm cho tình thế trầm trọng thêm, bởi vì trang phục của anh chàng quá ư tồi tàn: cái quần nịt vá đụp, đôi ủng vốn là đôi ủng cũ đựng đèn cầy, chiếc thì cài khuy, chiếc thì buộc dây, một thanh gươm đã hoen gỉ, sứt mũi và không có vỏ, con ngựa của chàng ta đeo một cái yên cổ lỗ sĩ bị một nhúm mà hai bàn đạp thì lại so le, cái con nghê này mang một chứng bệnh của sự “sáng tạo”: cái đai thì vá víu chẳng chít, cái khâu đuôi bằng nhung vốn dành cho phụ nữ ngồi thì được đánh dấu bằng hai mẫu tự vạch bằng đinh và được buộc túm ở nhiều chỗ bằng chỉ khâu. Còn tên gia nhân của Petruchio thì đội một cái mũ cũ mềm, mang một đôi bít tất, chiếc bằng sợi, chiếc bằng len, giầy nịt tất thì cái màu xanh, cái màu đỏ. Ông Baptista sung sướng khi trông thấy Petruchio, còn chàng ta thì giả bộ vô tâm:

- Con cũng muốn đến nhanh đấy chứ! Cô vị hôn thê xinh đẹp của con đâu rồi?

Thưa nhạc phụ, người làm sao thế? Hình như người có điều gì phạt ý? Cattie đâu rồi? Trưa rồi, cần phải đến nhà thờ ngay.

- Chúng tôi buồn phiền vì thấy anh ăn mặc quá ư luộm thuộm. Anh hãy vào phòng của ta, ta sẽ cho anh mượn tạm quần áo.

- Không cần! Cô ấy lấy con chứ có phải lấy quần áo của con đâu. Thôi, xuất phát!

Hôn lễ cử hành xong, một vài quan khách sững sốt, trao đổi cảm tưởng với nhau: Catarina chỉ còn là con bồ câu bên cạnh đức lang quân của mình, giữa lúc xung tội, chàng ta thề thốt oang oang, chàng lấy sách kinh đập ông linh mục, lấy chân đá và đổ rượu cưới lên người giữ đồ thờ. Rồi anh ta vọt lấy cổ cô vợ, run như cây sậy, để hôn chụt cô ta một cái, vang khắp cả nhà thờ.

Sau đó, đoàn người rời nhà thờ về nhà ông Baptista. Vừa về đến nơi, Petruchio ngỡ ý muốn ra đi ngay. Với một sự hiền dịu khác thường, Catarina xin ở lại, rồi bị từ chối một cách phũ phàng, cô ả lại trở lại thói cũ, la lối om sòm:

- Tôi không đi đâu hết, hôm nay không đi, mà ngày mai cũng không đi, chừng nào tôi chưa thích đi! Cửa mở rồi đấy, anh cứ đi đi. Sau một sự bắt đầu thú vị như thế này, nếu cứ kéo dài mãi, anh sẽ thành một đấng ông chồng đẹp mặt đấy. Thừa các vị, chúng ta đi dự tiệc đi! Một người phụ nữ sẽ hóa điên nếu chị ta không có tinh thần phản kháng.

- Nay, Cattie, họ sẽ đi ăn tiệc, nếu cô muốn thế. Nhưng về phần cô, cô phải theo tôi. Tôi muốn là chủ nhân cái gì thuộc quyền sở hữu của tôi. Cô là tài sản của tôi, đồ vật của tôi, kẻ nào muốn động chạm đến, hãy thử động đến xem! Đừng sợ, cô em thân mến! Chẳng có ai dám động đến đâu! Ta sẽ là chiếc mộc che chở cho cô chống lại hàng triệu kẻ thù.

Thế là Petruchio lôi Catarina -đã ê chề- ra đi, để lại đám quan khách đang cười ngất, vừa sửa soạn bước vào bữa tiệc vừa không ngớt bàn tán về cặp vợ chồng quá đổi lố lăng này.

Trong khi đó, tại nhà Petruchio, tất cả đám gia nhân đều đã sẵn sàng để nghênh đón các chủ nhân: tên gia đồng Grémio đến trước với tư cách người tiền trạm, mọi người đều hỏi hấn ta về tính nết của Catarina mà họ đã từng nghe nói đến. Với khá nhiều chi tiết kịch côm, Grémio kể lại rằng Catarina đã ngã ngựa rơi tòm vào một vũng bùn sâu, Petruchio thì cứ để mặc cho cô ả giầy giụa trong bùn, còn chàng thì quát roi túi bụi tay lái xe vì tội đã để rơi bà chủ; rằng bà chủ, suốt cả đời chưa từng van nài ai, đã phải thốt lên những tiếng kêu thảm thiết, vừa bị bõm trong bùn vừa xin tha tội cho tên lái xe khôn khéo; rằng những chiếc dây thừng ngựa đã đứt ra làm

sao, ngựa bỏ chạy như thế nào cùng một lô những chuyện trái khoáy khó có thể quên khác nữa. Giữa lúc đó, những tiếng la ó ầm ĩ báo tin cô dâu chú rể đến nơi. Petruchio gào thét gọi gia nhân, chửi mắng họ, ra lệnh mang bữa cơm tối đến, rồi lại hát oang oang, đánh tên người hầu đến cởi giày cho mình, lơ đãng chúc mừng Catarina, rồi cuối cùng mời cô ả ngồi vào bàn ăn. Nhưng lại xảy ra chuyện khác! - Bọn đầy tớ này thật quả là đồ chó! Món thịt nướng cháy khét! Dao, thớt, bát, đĩa chẳng có cái nào vừa ý. Chàng ném cái món ăn xuống đất- trong khi Catarina bụng đói meo nhỏ nhẹ thưa:

- Thưa anh, xin anh đừng quá nóng giận như vậy. Món này ngon lắm, anh thử nếm qua thì biết.

- Cattie, hãy kiên trì, ngày mai mọi việc rồi sẽ ổn thỏa. Còn tối nay, cô với tôi, chúng ta cùng nhịn đói vậy. Nào, tôi sẽ đưa cô đến căn phòng dành cho cô.

Catarina để chồng đưa đi như một giấc mộng, và chẳng mấy chốc Petruchio trở lại, xoa tay:

- Thế đấy, ta đã bắt đầu nền thống trị của ta một cách khéo léo và ta hy vọng mọi việc sẽ kết thúc một cách tốt đẹp. Con chim cắt của ta đó rồi, dạ dày của nó lép kẹp rồi và chừng nào nó chưa được thuần dưỡng thì vấn đề là không nên cho nó ăn no. Ta lại còn một cách khác để thuần hóa nó: đó là buộc nó thức luôn như cách người ta thường làm đối với những con chim mà người ta dạy để làm chim mồi đi săn. Khi chúng hoảng sợ, dấy dựa và không chịu vâng lời. Suốt ngày nay, cô nàng chưa được ăn và cũng sẽ chẳng được ăn gì hết. Đêm hôn qua, cô nàng không được ngủ và đêm nay cũng sẽ không ngủ. Ta sẽ làm điều mà ta đã làm trong bữa ăn tối. Ta sẽ cho rằng cái giường nằm không được sửa soạn tử tế, ta sẽ quăng gối xếp ra một bên, gối dài ra một phía, vắt chăn chỗ này, ra phủ giường chỗ khác, mà luôn luôn là vì tôn trọng nàng, ta sẽ trách mắng, sẽ làm ầm ĩ, cô nàng sẽ không thể nào chợp mắt được. Ấy, với cách quá thương yêu như vậy, người ta có thể giết chết một phụ nữ. Nếu có ai đó biết một phương sách nào tốt hơn để thuần hóa một phụ nữ đánh đá, xin cứ cho ta biết. Đó sẽ là điều làm phúc cho ta!

Nhưng chàng nào có cần gì đến lời cô vấn của người khác. Phương sách mà chàng

nghĩ ra có vẻ nhất định thành công, vấn đề chỉ là kiên trì thôi.

Sáng hôm sau, Catarina xuất hiện, tái đi vì đói, rã rời vì mất ngủ. Cô nàng năn nỉ một tên gia nhân:

- Ông ấy càng ngược đãi ta, ta càng cảm thấy hình như ông ấy ghét bỏ ta. Phải chăng ông ấy cưới ta để rồi bỏ ta chết đói? Những câu chửi rủa của ông ấy làm ta thức suốt, tiếng ồn ào thay cho bữa ăn tối. Và điều làm ta điên tiết nhất là ông ta làm tất cả những điều đó với lý do là ông ấy sủng ái ta. Ta xin chú hãy đi tìm cho ta cái gì để lót dạ.

Anh gia nhân đã biết bài học của ông chủ, hỏi lại:

- Thưa bà, bà có thích một chiếc giò bò không ạ?

- Tuyệt lắm! hãy cho ta một cái.

- Con sợ cái món giò bò lại kích thích quá. Hay là bà xơi món lòng nướng vậy.

- Ta thích món ấy lắm –Hãy mang đến cho ta mau.

- Nhưng con còn phân vân. Có lẽ một miếng thịt bò chấm tương hạt cải lại hơn chăng?

- Đây là món ăn mà ta sẵn lòng ăn ngay. Nhưng mà mày lại cười, thẳng đều, mày chế nhạo tao à? Xem đây!

Rồi Catarina dậm chân và đánh cho tên gia nhân một trận.

Giữa lúc ấy Petruchio bước vào, tay bưng một đĩa thức ăn bốc khói:

- Em Cattie thân yêu, sức khỏe em ra sao? Thế nào, đuối sức ra rồi à? Hãy nhìn anh một cách dễ thương đi nào! Em thấy anh quan tâm em biết chừng nào. Chính anh nấu cái món này cho em đây. Sao, em không nói gì à? Thế ra em không yêu anh à? Thế ra anh đã hoài công phí sức à? Được thôi! Vậy thì hãy mang đĩa thức ăn này đi.

- Em xin chàng hãy để lại –Catarina van vi- Nhưng đã quá muộn rồi.

- Vì em đã ăn tối qua rồi, Cattie, em hãy trang sức cho thật lộng lẫy, rồi chúng ta sẽ quay về chỗ cha em, em sẽ có áo dài lụa, mũ, nhẫn vàng, áo cổ bông, váy xòe, đó là chưa kể khăn quàng, vòng hồ phách, kiềng và các thứ linh tinh khác. Đây rồi, bác phó may và người bán kim chỉ đã đến. Cho tôi xem cái mũ nào? Xi, người ta

sẽ nói đây là cái tô, cái đĩa bằng nhưng; và cái vỏ hạt dẻ, là đồ chơi, là cái mũ trẻ con. Cất nó đi và hãy đem đến một cái to hơn.

- Không nhỏ đâu –Catarina cãi lại- Cái mũ này hợp một lắm và em muốn đội nó.

- Nếu em tỏ ra dễ thương, em sẽ có một cái như vậy, nhưng bây giờ thì chưa!

Catarina nổi đóa:

- Thưa ông, ông nên biết là tôi không còn là trẻ con nữa đâu. Nhiều kẻ còn giàu sang hơn ông đã phải chịu đựng cung cách của tôi, tôi muốn được tự do và nói theo ý thích của tôi.

- Em có lý đấy, Cattie thân mến! Cái mũ này trông phát khiếp, đây là cái khuôn làm bánh. Anh yêu em, nếu em không yêu cái mũ ấy.

- Ông có yêu tôi hay không, tôi vẫn thích cái mũ đó và tôi sẽ có được nó; nếu không, tôi sẽ từ chối mọi thứ khác!

- Em muốn nói đến cái áo “rộp” ấy à? Được rồi! Này bác thợ, đưa áo cho chúng tôi xem nào.

Và màn kịch lại tái diễn chung quanh cái áo “rộp”: vải thì là vải rơm, tay áo thì cũn cỡn và rách. Phải mang nó đi thôi! Catarina rên siết, nhưng chẳng ăn thua. Bác thợ may ra về, sau khi đã bị chửi mắng thậm tệ, hết lời, còn Petruchio, đẩy về hiền từ, an ủi Catarina:

- Nào, Cattie của anh, chúng ta sẽ về thăm cha em với những bộ quần áo giản dị này thôi. Túi tiền của chúng ta thì đầy nhưng trang phục của chúng ta thì nghèo hèn. Chính tinh thần làm cho thể xác phong phú. Cũng như mặt trời xuyên thủng những đám mây dày nhất, phẩm giá con người lấp lánh dưới những bộ quần áo tả tơi nhất. Lẽ nào con chim trĩ lại quý hơn sơn ca chỉ vì lông nó sặc sỡ hơn? Lẽ nào con rắn lục lại đáng trọng hơn con lươn chỉ vì những cái sọc trên da nó thích mắt hơn? Không, em Cattie thân mến, em sẽ không mất đi một chút giá trị nào do em ăn mặc xuềnh xoàng đâu... Thôi, lên đường thôi! Chắc là đã bảy giờ rồi. Chúng ta sẽ đến nơi kịp bữa ăn tối.

- Thưa ông, tôi dám đoán chắc rằng bây giờ đã là hai giờ chiều rồi. Khi chúng ta đến nơi người ta đã dùng bữa tối xong rồi.

- Xem kìa, em cứ luôn luôn nói ngược lại anh! Hôm nay, chúng ta không đi nữa và khi anh lên đường thì đó là vào giờ mà anh đã nói.

Catarina bị dồn nén, bực mình lắm, nhưng im lặng. Phương sách của Petruchio có hiệu quả. Cô nàng sẽ còn chống đối chút ít, nhưng cũng chẳng bao lâu. Trong chuyến trở về nhà của Catarina, Petruchio cũng có thêm vài kinh nghiệm nhỏ.

- Nào tiến lên, tiến lên! Trời tốt thật. Sáng trăng đẹp quá!

- Trăng à? –Catarina nói lại và cô nàng nói đúng-. Đó là mặt trời. Giờ này làm gì có trăng?

- Tất nhiên rồi! Đó là trăng hay là sao hoặc bất cứ cái gì mà anh muốn, trước khi anh bước thêm một bước nữa. Lúc nào cũng phản bác! Lúc nào cũng nói ngược lại!

Catarina sốt ruột đáp:

- Xin anh hãy tiếp tục lên đường bởi vì đường còn xa lắm. Đó là mặt trời, mặt trăng, tất cả cái gì mà anh muốn cũng được đi. Nếu anh muốn đó là ngọn nến giá hai xu thì đó là ngọn nến hai xu vậy.

- Anh nói đó là sáng trăng –Petruchio giữ ý kiến của mình.

- Thì em nhận đó là sáng trăng.

- Thế thì em nói dối rồi. Đó là mặt trời, ban phúc cho chúng ta.

- Lạy chúa! Thế thì đó là mặt trời ban phúc cho chúng ta. Anh muốn nó là cái gì thì nó là cái đó, và từ đây về sau, đối với Catarina này, luôn luôn sẽ là như vậy.

- Ta đã thắng một trận rồi đấy! Petruchio lắm bả và chàng lại bày ra một cuộc thử thách mới.

Họ gặp một ông khách bộ hành trên đường.

- Xin chào quý nương xinh đẹp –Petruchio đầy hứng khởi nói- Này Cattie, em có bao giờ thấy một người phụ nữ tươi tắn hơn quý nương đây không? Má thì như hoa huệ, hoa hồng, mắt thì như sao! Cattie, em hãy ôm hôn quý nương ấy đi để cho anh vui lòng.

Catarina lập tức nói không chút do dự:

- Hỡi cô gái mới lớn lên, vừa đẹp, vừa tươi và hiền dịu! Cô đi đâu đấy? Những

người sinh ra được một cô gái thế này hạnh phúc biết dường nào! Người nào được kết hôn với cô lại càng sung sướng hơn nữa!

- Này Cattie, em không điên đấy chứ? Đây là một cụ già má nhăn nheo, tàn tạ và gầy guộc chứ không phải là một thiếu nữ như em tưởng đâu.

- Xin cụ tha lỗi cho, đôi mắt của cháu bị chói mặt trời. Bây giờ thì cháu thấy rõ rồi, cụ là một cụ già đáng kính.

Như vậy là mưu toan của Petruchio đã thành công. Người ta kéo đến nhà ông Baptista để gặp những người vui như hội. Bianca đã bí mật kết hôn với Lucentio, là người đã có thể chứng tỏ rằng mình là chủ nhân một tài sản lớn. Một bữa tiệc lớn tập hợp tất cả bạn bè của gia đình, kể cả một bà quả phụ để ưa mà Hortensio đã cưới để tự an ủi về những thất vọng trong mối tình với Bianca.

Khi các bà đã ra khỏi phòng tiệc, cánh nam giới có mặt trêu chọc Petruchio và người nào cũng khoe khoang sự hiền dịu của vợ mình so với Catarina. Có gì mà phải dè chừng? Catarina chẳng phải là cô ả đánh đá bất trị đó sao? Petruchio thân nhiên, đã đề nghị đánh cuộc: mỗi người cho đi gọi vợ mình đến. Người nào được vợ vâng lời là người thắng cuộc. Lucentio chắc chắn thành công, lệnh cho một tên gia nhân đi thưa với Bianca rằng chồng gọi cô ta đến. Tên gia nhân trở lại thưa: Bà chỉ trả lời rằng bà đang bận và không thể đến được. Hortensio thấy cần phải dè dặt hơn:

- Hãy đến van nài xin vợ tôi đến ngay!

- Hà! Hà! Van nài bà ấy à? Hẳn là bà ấy phải đến thôi! –Petruchio nói.

Bà quả phụ, vợ Hortensio, sai người đáp lại rằng ông chồng bà ta là một người đùa tếu và bà ta đã ra lệnh cho chồng phải đến gặp bà.

Petruchio mừng khôn xiết, lập tức ra lệnh cho người hầu:

- Grémio, hãy đi thưa với bà chủ là ta muốn gặp bà.

Giây lát trôi qua. Mọi người đang trêu chọc Petruchio. Bỗng nhiên, ông Baptista thốt lên:

- Ôi! Lạy đức bà! Catarina đến kia kìa!

Nàng dịu dàng hỏi:

- Anh cần gì em?

- Cô em của em và bà vợ của Hortensio ở đâu rồi?

- Họ đang ngồi tán gẫu bên lò sưởi.

- Đi tìm họ đi. Nếu cần thì phải cưỡng bức họ đến gặp các đức ông chồng của họ.

Mọi người nín thở. Kỳ diệu sao! Catarina cúi đầu vâng lời và bước ra. Ông Baptista hớn hờ:

- Petruchio, mong rằng hạnh phúc đi với anh. Ta muốn tặng anh thêm hai vạn cuaron, như là món hồi môn của đứa con gái khác, vì đây hoàn toàn không phải là con Catarina nữa.

Catarina trở lại, sau là hai người phụ nữ phân vân. Đột nhiên, Petruchio bảo:

- Này Cattie, cái mũ em đang đội không hợp với em chút nào. Em hãy bỏ cái của ghóm ghiếc ấy và lấy chân giẫm lên nó đi!

Catarina giở cái mũ không chút đắn đo, và vất xuống đất. Bianca và bà quả phụ đều cao giọng phản đối sự lạm dụng quyền hành đó.

- Catarina, anh giao cho em nhiệm vụ nói cho mấy người ương bướng này biết rằng họ phải có bổn phận như thế nào đối với chồng và cũng là chúa của mình.

Catarina nói ngay:

- Eo ôi! Các bà hãy làm cho cái trán đầy hăm dọa dữ dằn sáng rạng ra đi. Hãy đừng có những cái nhìn độc ác, làm như các bà muốn đâm thủng chồng mình, cũng là vị chúa tể của mình. Điều đó làm lu mờ sắc đẹp của các bà như sương muối làm đồng cỏ tàn lụi. Một người nổi nóng giống như một giếng nước bị vẩn bùn. Không một người khách bộ hành nào, dù khát nước đến mấy, muốn đến giải khát ở đó. Đức ông chồng của các bà cũng là ông chủ, người bảo vệ cho các bà: chính các ông ấy chăm sóc các bà. Đối với chồng, người vợ cũng phải cam đoan có những bổn phận như chư hầu đối với bá vương. Nếu người vợ tỏ ra gắt gỏng, buồn bã, tức giận, quạu quọ thì tức là nổi loạn chống lại đáng quân vương yêu quý của mình. Tôi cũng vậy, tôi đã từng xấu tính, xấu nét, kiêu kỳ, cao ngạo. Giờ đây, tôi nhận ra rằng những mũi lao của chúng ta chỉ là những cọng rơm, rằng sức mạnh của chúng ta chỉ là sự yếu đuối. Nếu chồng tôi ra lệnh tôi sẵn sàng phục

xuống dưới chân chàng, miễn là chàng lấy thế làm vui.

- Đây, thế mới gọi là một cô gái đảm! Cattie, lại hôn anh đi! Tôi đã thắng cuộc.

Với tư cách là người chiến thắng, tôi xin chúc tất cả các vị ngủ ngon.

Hortensio và Lucentio nhìn nhau, lòng nặng trĩu. Chỉ có một tay loại Petruchio mới có thể tự hào là mình đã buộc được một cô ả đánh ác trở nên biết điều.

Chú thích:

- 1) Tên Ý là Pa-đô-va, một thành phố ở phía Bắc nước Ý gần Vơ-ni-dơ,
- 2) Một lối hình phạt thời trung cổ.
- 3) Vợ Socrate (nhà hiền triết cổ đại Hy-lạp)(470-399 trước CN): nổi tiếng đánh đá.
- 4) Nguyên văn: signor (ngài)